

Анотація досвіду
Комунального закладу
«Зміївська загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів № 2
імені льотчика-космонавта Ігоря Петровича Волка»
Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області

У досвіді роботи Комунального закладу «Зміївська загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів № 2 імені льотчика-космонавта Ігоря Петровича Волка» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області за темою «Здоров'я через освіту: практика, результати, перспективи» окреслено новітні підходи до організації безпечного харчування здобувачів освіти, забезпечення безбар'єрності освіти, запобігання булінгу та кібербулінгу та популяризація здорового способу життя.

Для досягнення поставленої мети розроблено ефективну модель формування здоров'язберезувальної компетентності учнів на основі засвоєння та закріплення знань про здоров'я та безпеку, практичних навичок здорового способу життя і безпечної поведінки; виховання ціннісного ставлення до життя і здоров'я; сприяння всебічному розвитку дітей з урахуванням їхніх індивідуальних потреб.

Результати дослідження або його елементи можуть бути успішно використані в інших закладах освіти з метою формування базової культури здоров'я дітей, створення комфортного здоров'язберезувального освітнього середовища.

Зазначені в роботі інновації сприяють оновленню змісту та удосконаленню форм діяльності в процесі формування здоров'язберезувальної компетентності учнів. Проблематика досвіду дозволяє використовувати його в роботі методичних об'єднань, для підготовки педагогічних рад і підвищення рівня та ефективності самоосвіти вчителів.

ВСТУП

Актуальність теми. Пандемія Covid-19 триває вже другий рік, що суттєво вплинуло не лише на освітній процес, а й загостило багато інших проблем. Дистанційне навчання примусово посадило здобувачів освіти за комп'ютери й гаджети, що певним чином вплинуло на здоров'я дітей.

Виклики сьогодення дали зрозуміти, що наразі набуває важливості процес формування безпечного для життя та здоров'я середовища. Нагальними питаннями є організація безпечного харчування здобувачів освіти, забезпечення безбар'єрності освіти, запобігання булінгу та кібербулінгу та популяризація здорового способу життя.

Зв'язок опису досвіду з джерелами. Наразі питання здоров'я учнів є актуальним й широко обговорюваним. Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет, презентуючи структуру Національного технопарку з підвищення якості освіти (презентація нового проєкту відбулася під час Всеукраїнської стратегічної сесії «Освіта України – 30. Національний технопарк з підвищення якості освіти» в м. Харкові 24 червня 2021 року), акцентував на важливості формування безпечного для життя та здоров'я середовища, а саме:

- запровадження проєкту «Здорова школа», що є однією зі складових програми Президента України «Здорова Україна»;
- організація якісного та безпечного харчування в усіх закладах освіти;
- запобігання булінгу та кібербулінгу;
- забезпечення безбар'єрності освіти.

Наш заклад освіти, спираючись на концепцію нового проєкту, також активно розробляє й упроваджує заходи з вищезазначених питань й є стейкхолдером ХАБу «Безпечна школа».

Нормативно-правове підґрунтя вищеописаних питань забезпечує низка державних документів:

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)» від 18 грудня 2018 року №2657 – VIII»;
- Лист МОН України від 29.01.2019 № 1/9-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)» від 18 грудня 2018 року №2637 – VIII»;
- Лист МОНУ від 14.08.20 № 1/9-436 Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню);

- «Абетка директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти (1-ше та 2-ге видання);
- Закон України від 18.05.2017 № 2042-VIII «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» (Редакція станом на 21.03.2021);
- Закон України про фізичну культуру і спорт (Редакція від 25.07.2021);
- Програми з корекційно-розвиткової роботи («Соціально-побутове орієнтування» (варіативний модуль «Подорож у життя») для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів (для дітей з інтелектуальними порушеннями); «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів (для дітей з інтелектуальними порушеннями); «Корекція розвитку» для 1-4 класів (для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку).

Мета й завдання дослідження. Метою роботи є розробка ефективної моделі формування здоров'язбережувальної компетентності учнів на основі засвоєння та закріплення знань про здоров'я та безпеку, практичних навичок здорового способу життя і безпечної поведінки; виховання ціннісного ставлення до життя і здоров'я; сприяння всебічному розвитку дітей з урахуванням їхніх індивідуальних потреб.

Завдання, які ми ставимо перед собою:

- розробити ефективну модель формування здоров'язбережувальної компетентності учнів;
- створити безпечне освітнє середовище для здорового харчування учнів, безбар'єрності освіти, запобіганню булінгу та кібербулінгу;
- розробити систему практичних заходів, які сприяють засвоєнню й закріпленню знань учнів про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, у тому числі в інтернет-просторі; розвитку в учнів мотивації дбайливого ставлення до власного здоров'я, удосконалення фізичних, соціальних, психічних і духовних його чинників; вихованню в учнів потреби в здоров'ї, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя; розвитку в них умінь самостійно приймати рішення щодо власних вчинків; розгортанню практичної діяльності задля збереження здоров'я учнів.

Об'єкт досвіду – процес упровадження моделі формування здоров'язбережувальної компетентності учнів в освітній процес.

Предмет досвіду – педагогічні технології, спрямовані на формування безпечного для життя та здоров'я освітнього середовища.

Методи дослідження. У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і педагогічних методів: аналіз, синтез, спостереження, класифікація, порівняння, системний підхід, структурно-функціональний аналіз результатів.

Новизна педагогічних ідей. Адміністрація та педагогічний колектив нашого закладу освіти активно впроваджують новітні педагогічні технології з метою реалізації практичних заходів, які сприяють засвоєнню знань учнів про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, у тому числі в інтернет-просторі. За допомогою синергії дисциплін учителі-предметники разом з класними керівниками сприяють розвитку в учнів дбайливого ставлення до власного здоров'я, удосконалюють фізичні, соціальні, психічні й духовні його чинники. Педагогічний колектив нашого закладу «йде в ногу» з часом й намагається «перебувати на одній хвилі» з учнями, навчаючи їх і виховуючи. Учителі, соціальний педагог та практичний психолог активно використовують систему QR-кодів, приділяють максимальну увагу прийомам інтерактивного навчання, розвитку та виховання.

Результативність. Цілеспрямована, системна робота адміністрації, учителів, соціально-психологічної служби спрямована на практичне втілення сучасних педагогічних технологій, ефективну апробацію і втілення інновацій, узагальнення напрацювань колективу, методичних об'єднань, окремих педагогів. Аналіз результатів проведених досліджень у сукупності з системою заходів з підвищення рівня харчування в закладі, протидії булінгу й кібербулінгу, пропаганди здорового способу життя дало помітні зміни в освітньому процесі.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження впроваджено в практичну діяльність вчителів-предметників, класних керівників, соціального педагога та практичного психолога школи Комунального закладу «Зміївська загальноосвітня школа I – III ступенів № 2 імені льотчика-космонавта Ігоря Петровича Волка» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області. Також цей досвід або його елементи можуть бути успішно використані в інших закладах освіти з метою формування базової культури здоров'я дітей, створення комфортного здоров'язбережувального освітнього середовища.

Описані в досвіді інноваційні форми, методи та технології можуть бути апробовані педагогами для оновлення змісту та удосконалення форм діяльності в процесі формування здоров'язбережувальної компетентності учнів.

ВИСНОВКИ

Отже, поза всяким сумнівом, здоров'я учнів є актуальним й дуже важливим, особливо в епоху цифрових технологій. Недарма Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет акцентує увагу на важливості формування безпечного для життя та здоров'я середовища, звертаючи увагу важливість спорту в закладах освіти, організацію якісного та безпечного харчування в шкільних їдальнях, на запобігання булінгу (у тому числі кібербулінгу) і забезпечення безбар'єрності освіти.

Цілеспрямована, системна робота адміністрації, учителів, соціально-психологічної служби спрямована на практичне втілення сучасних педагогічних технологій, ефективну апробацію і втілення інновацій, узагальнення напрацювань колективу, методичних об'єднань, окремих педагогів. Аналіз результатів проведених досліджень у сукупності з системою заходів з підвищення рівня харчування в закладі, протидії булінгу й кібербулінгу, пропаганди здорового способу життя дало помітні зміни в освітньому процесі.

Результати моніторингу впроваджено в практичну діяльність учителів, класних керівників, соціального педагога та практичного психолога школи Комунального закладу «Зміївська загальноосвітня школа I – III ступенів № 2 імені льотчика-космонавта Ігоря Петровича Волка» Зміївської міської ради Чугуївського району Харківської області. Також цей досвід або його елементи можуть бути успішно використані в інших закладах освіти з метою формування базової культури здоров'я дітей, створення комфортного здоров'язбережувального освітнього середовища.

Описані в досвіді інноваційні форми, методи та технології можуть бути апробовані педагогами для оновлення змісту та удосконалення форм діяльності в процесі формування здоров'язбережувальної компетентності учнів.

Наш освітній заклад спрямовує свою роботу на підвищення рівня якості освіти через збереження та зміцнення здоров'я. Команда адміністрації, педагогів, учнівські й батьківські колективи зацікавлені сьогоденням дітей і їхнім майбутнім, тому роблять усе можливе задля покращення освітнього процесу крізь призму здорового способу життя.